

Vydří stezka na Dyji

Educational Otter trail along the Dyje river

Kateřina POLEDNÍKOVÁ¹, Lukáš POLEDNÍK¹, Tereza MINÁRIKOVÁ¹, Vladimír OCHMAN¹

¹ ALKA Wildlife, o.p.s., Lidéřovice 62, 38001 Dačice

Přijato 14.8.2014

Abstract

Eurasian otter (*Lutra lutra*) is a highly endangered and therefore protected species at the Czech and also the EU level. Major population threats include increasing levels of traffic, building of new transportation infrastructure and illegal killing on account of damages caused by otters at fishponds and in rivers. This long-term conflict can be at least partially mitigated using various tools of PR work, e.g. otter trails. These are educational trails built preferentially in Sites of Community Importance where the species of interest is the Eurasian Otter. Otter trails are planned and built also preferably in areas where recent research of otter distribution and biology allows for presentation of site-specific information to local people. More information on the Educational Otter trails can be found at www.vydristezky.cz.

Keywords: Eurasian otter, nature trail, educational trail, river Dyje, public education

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Vydra říční je dle Vyhlášky č. 395/1992 Sb. Zákona o ochraně přírody a krajiny řazena mezi silně ohrožené druhy a je vedena také v příloze II a IV Směrnice o stanovištích (92/43/EEC). Přestože se v posledních letech vydry navrací do všech povodí České republiky, je populace vydry říční v ČR stále ohrožená, a to zejména dvěma faktory: úhyby na komunikacích a nezákonného lovem. Oba tyto faktory vykazují vzrůstající tendenci. Nezákonné lov vydry říční v České republice má příčinu v ekonomických škodách, které vydra způsobuje na rybích obsádkách, a to jak na stojatých vodách (rybnících), tak i na tekoucích vodách. Jedním z hlavních opatření, která mohou snížit konflikt a s tím související nezákonné lov je osvěta veřejnosti. Vydra je navíc druhem, který je pro svůj roztomilý vzhled a hravé chování většinou vnímán pozitivně. Příčiny ohrožení, které vydry v současnosti negativně ovlivňují, mají dopad i na řadu dalších živočichů. Vydra je tak vhodným vlajkovým druhem pro ochranu vodních ekosystémů.

Výše uvedené nás proto přivedlo k vytvoření konceptu sítě Vydřích stezek. Základními kameny této sítě budou jednotlivé naučné stezky podél řek. Jejich cílem je informovat veřejnost o problematice ochrany vod, říčních ekosystémů a o ochraně predátorů. Přednostně budou stezky budovány v evropsky významných lokalitách, kde je vydra říční předmětem ochrany, a proto bude v rámci těchto stezek prezentován i koncept evropské sítě chráněných území NATURA 2000. Jednou z předem definovaných podmínek je vytváření stezek pouze na stávajících turistických trasách či cyklostezkách, aby jejich tvorbou docházelo k co nejmenšímu budování nové infrastruktury. Přednostně budou navíc stezky vytvářeny v oblastech, kde proběhl nějaký konkrétní výzkum/studie lokální populace vydry říční, aby mohly být v rámci stezky prezentovány konkrétní lokální údaje o rozšíření a biologii vyder.

Spojovacím prvkem stezek jsou webové stránky www.vydristezky.cz a pro děti kreslená postavička Loira, která je stezkou provází. Pro jednotlivé projekty jsou také plánovány přidružené aktivity, jako například přednášky pro veřejnost, výstavy, vycházky s dětmi a tištěné materiály.

Logo Vydrích stezek

Vydra Loira – postavička provázející stezkou děti.

V roce 2011-2012 byl realizován projekt „Vydří stezka na Dyji“, v rámci kterého byla vytvořena první naučná stezka. Od města Dačice směrem ke státní hranici se nachází v údolí řeky Dyje Evropsky významná lokalita Moravská Dyje a nově i Přírodní památka Moravská Dyje. Naučná stezka byla vytvořena podél turistické značky vedoucí z města Dačice k obci Staré Hobzí. Trasa je dlouhá 10 km a vede převážně klidným údolím Moravské Dyje po nezpevněné cestě, jen krátce vede po silnici a prochází jednou vesnicí. Celkem devět informačních tabulí pojednává o vydře říční, o dalších významných druzích živočichů řeky Dyje, o řece Dyji, a také o systému NATURA 2000. Protože se na trase nachází také několik starých chátrajících mlýnů, jedna z tabulí se věnuje i vodním mlýnům a mlynářství. Díky této stezce jsme mohli prezentovat veřejnosti výsledky vlastního dlouhodobého výzkumu vydry říční v této oblasti. Součástí projektu byla série přednášek pro veřejnost (celkem sedm), které se realizovaly v Městské knihovně v Dačicích a procházka s dětmi 6. ročníku Základní školy Boženy Němcové v Dačicích.

Řeka Dyje v úseku naučné stezky.

Informační tabule naučné stezky podél řeky Dyje.

Poděkování

Na tomto místě musíme poděkovat za spolupráci a poskytnutí informací či fotek, jmenovitě zejména Václavu Beranovi, Liboru Ekrtovi, Inigo Fajardovi, Petru Hesounovi, Andreasu Kranzovi, Václavu Křivanovi, Petru Lazárkovi, Sergimu Munne, Ondřeji Simonovi, Miluši Slavíkové, Lukáši Skořepovi, Sandře Tomljenovič, Jitce Větrocové, Štěpánu Zápotocnému a za spolupráci také Městské knihovně Dačice a Městskému muzeu a galerii Dačice.

Projekt Vydrí stezka na Dyji byl financován z Operačního programu životní prostředí (z fondu ERDF a státního rozpočtu). Na realizaci projektu také finančně přispěla firma Ekoplast Telč s.r.o.